

Romanismy v terminologii nového občanského zákoníku a jejich francouzské ekvivalenty
(FF JU České Budějovice, 2018)

Cílem práce K. Hodkové je analyzovat výskyt romanismů v lexiku Nového občanského zákoníku. Práce je tedy zaměřena na otázku výpůjček v právním textu, přičemž jedním z dílčích cílů práce je navrhnout překladové ekvivalenty termínů, které obsahují výraz románského původu.

Práce obsahuje teoretický úvod, v němž diplomantka představuje hlavní pojmy a metody, na nichž jsou její analýzy založeny. Postupně tak pojednává o právním jazyce, právní terminologii a problematice jejího překladu, obecně představuje překladatelské postupy, které specifikuje ve vztahu k právnímu jazyku. Dále řeší obecně otázku přejímání slov a poté se věnuje romanismům v českém lexiku (galicismy, italianismy, hispanismy, lusitanismy a rumunismy). Čerpá z relevantní odborné literatury, informace v ní obsažené správně interpretuje a dokáže je vhodnou formou zpracovat do koherentní podoby.

Na základě údajů z odborné literatury si vytváří hypotézu o zastoupení jednotlivých romanismů v lexiku Nového občanského zákoníku.

Praktická část práce má dvojí zaměření. Nejprve diplomantka na základě manuální excerpce vytváří seznam romanismů, které našla v textu zákoníku. Získaný materiál třídí podle etymologie výrazů, přičemž ve vzorku podle zjištění K. Hodkové je nejvíce galicismů, následují italianismy. Co se týče dalších románských jazyků, nevyskytuje se zde žádný zástupce.

Zde bych měl poznamku ohledně způsobu excerpce. Disponuje-li diplomantka elektronickou verzí zákoníku, je velmi snadné pomocí počítačích nástrojů (např. typu TXM nebo Quia) získat seznam lemmat textu (případně dalších lexikometrických údajů). Tyto seznamy by bylo možno porovnat se seznamy romanismů (případně slovníkovými údaji). Je možné, že by se metodou dosáhlo stejného výsledku jako při excerpce manuální, ale počítačově asistovaná excerpce snižuje riziko chyby a extrémně šetří čas.

Druhá, podstatnější část praktických analýz je věnována návrhům francouzských ekvivalentů k termínům románského původu. Takto traktuje celkem 16 romanismů, podrobně je analyzuje a návrhy důkladně odůvodňuje. Návrhy překladových ekvivalentů považují v zásadě za správné, drobnou výhradu bych měl k návrhu *risques ininfluçables par le fournisseur liés aux services financiers fournis*, výraz *ininfluçables* je příliš „krkolomný“ a neobvyklý (přestože je vytvořen podle produktivního derivačního vzoru).

Důležitou otázkou, kterou diplomantka musí řešit je otázka právního termínu – jak jej definuje? Lze o každém výrazu obsaženém v zákoníku říci, že jde o termín? Bylo by možné identifikovat jazykové šablony, které nám mohou signalizovat, že jde o termín (např. šablony definiční)? Pokud ano, počítačové analýzy by nám mohly k identifikaci termínů výrazně pomoci (byla by zde i možnost využití dalších funkcionalit jako např. metoda klíčových slov apod.).

Závěr:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

V Českých Budějovicích dne 4. 6. 2018.

doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.